

PERE LASTORTRES, 3 BARCELONA-3
TELF. 317.98.66
TEATRE DE L'INSTITUT

NOVA ADREÇA
Des del 10.12.81
SERVEI DE VIDEO COMUNITARI
Via Laietana, 6, ent. 3.^a
BARCELONA-3
Tel. 310.58.58

PROPOSTA D'INTEGRACIO DEL VIDEO EN EL SERVEI D'EXTENSIO AGRARIA

Presentació

L'anàlisi de l'ecosistema comunicatiu rural realitzat fins el moment, ha deixat ben palesa la necessitat de disposar de mitjans de comunicació que responguin a les necessitats reals del medi rural, i que utilitzin un llençatge a l'abast del receptor.

El video pot cobrir aquestes funcions, si la seva utilització s'enmarca dins d'una política comunicativa global, en la que el video es complementi amb d'altres mitjans. L'implantació d'un sistema d'aquestes característiques hauria de ser gradual i escalonada, per evitar, en la mida que això sigui possible, la infrautilització dels recursos disponibles o la manca de capacitat per respondre a expectatives creades per la iniciativa institucional.

Barcelona, 22 de març de 1.982

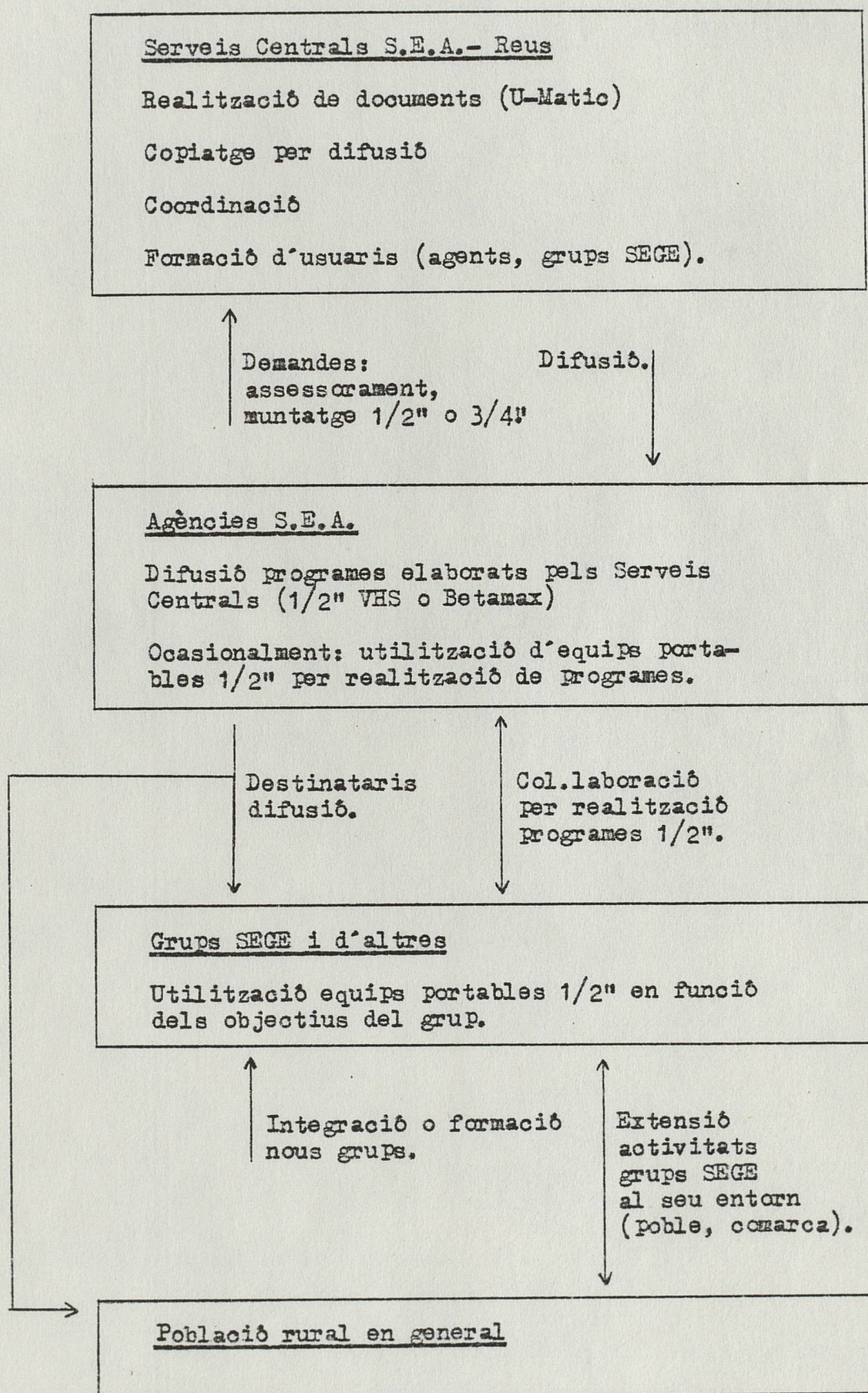
Pel SVC

Joan Ubeda i Carulla.

Index

1. Situació de partida
2. El video, instrument de comunicació
3. Possibilitats d'aplicació del video en el marc del S.E.A.
4. Procediments de treball
5. Esquema de material necessari
6. Possibilitats de col.laboració S.E.A.- SVC.

PROPOSTA D'APLICACIO DEL VIDEO EN EL S.E.A.
ESQUEMA GLOBAL.

PERE LASTORTRES, 3 BARCELONA-3
TELF. 317.98.66
TEATRE DE L'INSTITUT

NOVA ADREÇA
Des del 10/12/81
SERVEI DE VIDEO COMUNITARI
Via Llobiana, 6. ent. 2.ª
BARCELONA-3
Tel. 310.53.38

1. SITUACIO DE PARTIDA

De les converses mantingudes amb el Sr. Canela, del S.E.A., i amb l'equip d'en Miquel de Moragas, es desprenen 3 conclusions principals:

- Els mitjans de comunicació de masses (premsa, ràdio i TV) responen a pautes socials urbanes, a les necessitats derivades del sistema de vida de la ciutat, sense cobrir les principals necessitats informatives del medi rural. En conseqüència, la comunicació rural s'organitza a partir de models comunicatius d'influència reduïda, on els mitjans tècnics de comunicació hi són absents, i on els processos de comunicació grupal i la influència dels líders d'opinió tenen un paper decisiu.
- La tasca de divulgació del S.E.A. topa amb problemes de comprensió per part dels pagesos. Els esquemes, explicacions tècniques, gràfics, no són entesos correctament o total. En bona part, això és resultat del tipus de mitjà emprat per a la divulgació (material imprès) que implica un nivell d'abstracció considerable.
- Els grups SEGES, que aglutinen un nombre important de pagesos, i que havien estat un bon instrument per a fomentar l'interès de l'agricultor per a la seva auto-formació i enriquiment personal, estan en un període de crisi (manca de motivacions, estancament de les iniciatives empreses).

2. EL VIDEO, INSTRUMENT DE COMUNICACIO

El video és un sistema electrònic d'enregistrament d'imatges i sons. La seva tecnologia és la mateixa que la de la TV. La diferència es troba en el nivell de sofisticació dels aparells, i en que mentre la TV cobreix grans àrees d'audiència (emissió), en video es reproduïx en un nombre limitat de pantalles de TV (generalment, una), i per a un públic reduït. Algunes de les característiques tècniques més interessants del video són:

- Alta sensibilitat: es pot gravar amb molt poca llum.
- Inmediateza dels resultats: no hi ha procediment de revelat, i la gravació pot ser controlada en el visor de la càmera, que és un petit monitor.
- Gravació de so simultània a la gravació d'imatge, i sobre el mateix suport: s'eviten els problemes de sincronia, i es pot recollir sempre el so ambient. A més, el so original es pot canviar, afegint-ne de nou (doblatge).
- Cost reduït del material fungible: el preu per minut de cinta verge és molt baix, de manera que no existeix pràcticament limitació en el temps de gravació. A més, les cintes poden ser esborrades i regravades repetidament.
- Funcionament autònom: els equips portables de gravació poden endollar-se a la corrent, o bé funcionar amb bateries. També poden connectar-se a la bateria d'un cotxe, d'un tractor, etc.

../..

- Facilitat de maneig: la utilització d'un equip portable és força senzilla, i es pot aprendre en molt poques sessions.
- Fàcil actualització: el muntatge electrònic permet canviar fàcilment part d'un programa, per tal d'introduir-hi nous elements. A més, durant el muntatge poden emprar-se fàcilment els efectes especials.
- Visionat flexible: la reproducció es realitza connectant directament un magnetoscopi a un televisor, sense necessitat d'un espai prefixat, ni de variar les condicions de llum del local. D'aquesta manera, es poden fer exhibicions al carrer, al mercat, etc.

Tot aquest seguit de característiques, fan del vídeo:

- un mitjà de gran impacte, derivat de la importància que la pantalla de TV té en la nostra societat.
- un mitjà molt flexible, especialment apte per a elaborar informacions específiques, adreçades a un públic concret, en funció de les seves necessitats.
- un mitjà a l'abast de tothom: la seva facilitat de maneig, permet que la informació sigui elaborada pels mateixos implicats (grups, petites comunitats, etc.).

3. POSSIBILITATS D'APLICACIO DEL VIDEO EN EL MARC DEL S.E.A.

Tenint en compte les necessitats comunicatives del S.E.A. (i per extensió del DARP), i la situació de partida esmentada en el punt 1, es poden preveure dues grans línies d'utilització del vídeo en aquest àmbit:

- Realització de documents
- intervenció/animació.

A. Realització de documents: les característiques del vídeo en fan un instrument especialment indicat per a l'elaboració d'informacions específiques, dirigides a un públic concret. En aquest sentit el vídeo seria una eina força útil per al S.E.A. en la seva tasca de divulgació. Per exemple, l'explicació d'una nova tècnica de cultiu, o la presentació d'un nou tipus de maquinària podria fer-se a partir del visionat, en grups reduïts, d'un programa en que es mostressin amb detall els trets principals del tema. No cal dir que la imatge en moviment resulta molt més clara que una explicació escrita i àdhuc, que una fotografia. D'aquesta manera, la comprensió inicial del tema per part de l'auditori seria més gran, i per tant el col·loqui posterior al visionat més fruitós.

La utilització del vídeo per aquest tipus de tasques no eliminaria la informació escrita, sinó que la complementaria: havent vist el programa, el pagès estaria en millors condicions d'entendre el full imprès que s'endurà a casa seva en acabar la reunió.

En general, aquest tipus de programes podrien servir per a:

- divulgació de mètodes, tècniques, maquinària, etc.
- reportatges i documentació d'esdeveniments, experiències, fires agràries.

- formació dels agents del S.E.A. (programes d'un caire més abstracte o més tècnic)
- formació permanent (programes no relacionats amb temàtiques específicament agràries, utilitzables en els cursos adreçats als joves, a les mestresses de casa, etc.).

B. Intervenció/animació: A més de la utilització informativa i divulgadora del vídeo per part del S.E.A. o d'altres serveis, i tenint en compte l'anàlisi de l'ecosistema comunicatiu en el medi rural, esmentat en el punt 1, el vídeo pot ser utilitzat com una eina eficaç per afavorir la circulació d'informacions en el si d'una petita comunitat, fomentant la dinamització dels processos socials, i l'emergència de noves formulacions. Les possibilitats concretes d'aquest tipus d'aplicació del vídeo depenen molt estretament de quina sigui la situació de la comunitat implicada i, per tant, resulta difícil preveure-les sobre el paper. Tot i això, es pot pensar en:

- dinamització dels grups SEGE: utilització del vídeo directament pels pagesos que els integren, i en funció dels objectius previstos pel propi grup. El vídeo podria servir per a:
 - documentació del treball del propi grup
 - intercanvi d'experiències amb d'altres grups
 - preparació i documentació de viatges d'estudi/intercanvis amb l'estranger, etc.

No hem d'oblidar la motivació lúdica que significa la utilització del vídeo, que moltes vegades serveix de detonant per a interessar als membres d'un grup en la utilització sistemàtica del mitjà, a més d'aportar nous elements a la pròpia dinàmica del grup.

4. PROCEDIMENTS DE TREBALL

A. Realització de documents:

- Preparació/guionatge: Recull de documentació, definició dels objectius, criteris de realització, pre-guion (text/imatge), preparació de la gravació (localitzacions, accessoris, planning).
- Gravació: en funció del temps disponible, primer visionat de les cintes en brut.
- Preparació del muntatge: visionat exhaustiu i indexat de les cintes del material en brut. Selecció dels plans i seqüències que compondran el muntatge. Concreció definitiva del guió d'imatge i del text. Gravació del text. Recerca de la música, si n'hi ha. Realització de gràfics i títols.
- Muntatge: gravació en la cinta master (original) dels fragments escollits en l'ordre previst. Realització d'efectes especials, si n'hi ha. Sonorització (incorporació del text i la música).

- Copiatge: de la cinta master se'n fan còpies per a la difusió.

Aquest procediment pot durar entre uns dies o bé uns quants mesos, en funció del tipus de document a realitzar, i del ritme de treball de l'equip de realització. En general, la realització d'un programa a un ritme normal dura de 2 a 3 setmanes.

En el cas dels reportatges, l'esquema varia lleugerament: es redueix el temps de preparació i augmenta el de preparació del muntatge.

- B. Intervenció/animació: en aquest cas, l'objectiu no és tan sols el producte acabat, sinó també el procés que l'origina; i, moltes vegades, el procés importa més que el producte.

No hi ha un esquema únic per aquest tipus de treballs: el mètode adoptat depèn del procés en que s'inserta el vídeo. Generalment, però, es comença realitzant un muntatge senzill sobre un tema concret, que serveix per endegar una sèrie de visionats/debats entre els implicats, que també s'enregistren. El resultat d'aquests visionats prefigura la continuació de l'intervenció. En molts casos, es produeix un cicle gravació-visionat amb gravació-pre/muntatge-visionat amb gravació-

La durada del programa està en relació directa amb la vigència de la temàtica que l'ha originat, i de la pròpia vigència de la intervenció.

Normalment, aquest tipus d'intervencions acaben per un "esclatament", promovent el tractament per separat de diversos temes que a l'inici es trobaven barrejats en el programa.

5. ESQUEMA DE MATERIAL NECESSARI

- Gravació: equips portables (càmera i magnetoscopi) amb accessoris (alimentador, bateries, tripode, micròfon, auriculars, focos, cables, monitors auxiliars, etc.).
Vehicle.

- Muntatge: banc de muntatge (2 magnetoscòpis editors, 2 monitors).
Accessoris: material de so (giradiscs, platines, mescladors)
efectes especials (sobreimpressió)
telecine (per passar pel·lícules o diapositives a video).

- Difusió: equips de difusió (magnetoscopi i TV).

Aquest material existeix en diversos formats, de preu i prestacions diferents. D'una banda, es troben els formats domèstics (1/2" cassette VHS o Betamax) i d'altra banda, els formats semi-professionals i professionals (3/4" cassette U-Matic i U-Matic Broadcast).

Tenint en compte les possibilitats d'utilització esmentades anteriorment, aquest podria ser l'esquema d'equipament adient per al S.E.A. (i per extensió, per al DARF):

- Realització de documents: Producció en 3/4" U-Matic, necessita de personal semi-especialitzat.
a càrrec dels Serveis Centrals del S.E.A. a Reus. Difusió en VHS o Betamax.

- Intervenció/animació: en VHS o Betamax. Si fos necessari fer una difusió àmplia del resultat d'algun d'aquests programes, es a càrrec de les agències, els grups SEGES o d'altres. No cal personal especialitzat.
- Difusió: en VHS o Betamax. Podria haver-hi un equip de difusió a cada agència del S.E.A.. Les produccions realitzades pels Serveis Centrals a càrrec de Reus serien distribuïdes a totes les agències per a la seva utilització. No cal personal especialitzat.

Pel que fa a la inversió necessària, presentem algunes xifres orientatives:

- Equip portable de gravació en 3/4" U-Matic, amb accessoris: de 1,2 a 3,2 milions de Ptes.
- Banc de muntatge 3/4" U-Matic: de 1,5 a 2 milions de Ptes.
- Accessoris banc de muntatge (material de so, sobreimpresionadora, telecine senzill): de 0,3 a 0,5 milions de Ptes.

TOTAL PRODUCCIO EN 3/4" U-MATIC: de 3 a 5,7 milions de Ptes.

- Equip portable de gravació en VHS o Betamax, amb accessoris: de 0,4 a 0,7 milions de Ptes.
- Equips de difusió en VHS o Betamax: de 0,15 a 0,2 milions de Ptes.
- Muntatge en VHS o Betamax: aquest tipus de muntatge, que s'utilitza sobretot en els programes d'intervenció, es pot fer directament entre un equip de gravació i un equip de difusió.

L'elecció del format 3/4" U-Matic Broadcast, de qualitat superior al 3/4" U-Matic, implica:

- duplicar o triplicar l'inversió inicial
- disposar de personal totalment especialitzat
- incompatibilitat a l'hora d'intercanviar amb d'altres institucions (el 3/4" U-Matic i el 3/4" U-Matic Broadcast no són totalment compatibles), etc.

En qualsevol cas, l'opció Broadcast pot ser contemplada després del primer període de funcionament de l'estructura formada, coincidint amb la necessària renovació de material (al cap de 4/6 anys).

Pel que fa a la posta en marxa d'una estructura de producció i difusió com la proposada, caldria preveure una implantació gradual, escalonant les inversions per assegurar la màxima operativitat de les actuacions empeses, i evitar la infrautilització dels recursos disponibles en cada moment.

6. POSSIBILITATS COL.LABORACIO S.E.A.- SVC

Per endagar el projecte d'utilització del video per part del S.E.A., i abans de fer les inversions necessàries en equipament, seria convenient una fase prèvia, en la que es posarien a prova els mecanismes de producció i l'efectivitat dels tipus de programes previstos. Es en aquesta fase prèvia on el SVC pot col.laborar estretament amb el S.E.A. En particular, pensem en:

- formació del personal del S.E.A. que posteriorment utilitzarà els equips. Aquesta formació podria constar de cursets i seminaris, i de treballs pilot.
- Realització de programes-pilot, tant siguin documents o programes d'intervenció. Aquests programes servrien com a "tests" de la seva efectivitat, i també com a pràctica de treball real per al personal del S.E.A., que podria incorporar-se efectivament al procés de realització.

Un cop endegat el projecte, el SVC podria, en funció de les necessitats concretes, recolzar les activitats del S.E.A., proporcionant:

- Assessorament tècnic
- suport als grups d'usuaris
- documentació sobre d'altres experiències
- inventari de cintes, etc.

Per dur a terme aquesta fase prèvia, podria establir-se un conveni entre el SVC i el S.E.A. Aquest tipus de relació garanteix la coherència del treball i en facilita el seguiment, i redueix el cost global (aproximadament un 20%).

En síntesi, el conveni consisteix en la compra del temps de treball del SVC per part de la institució. L'aplicació d'aquest temps de treball queda en mans de la institució, a partir dels criteris generals prèviament definits.